

Лектор курсу

Контактна інформація лектора
(e-mail)

Сторінка курсу в moodle.npu.edu.ua

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОЛОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»
Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність – **053 Психологія**
Освітня програма «Соціальна та сімейна психологія»

Рік навчання другий, семестр 4
Форма навчання денна (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова викладання українська
Отич Дарія Дмитрівна

d.d.otyach@npu.edu.ua

<https://moodle.npu.edu.ua>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни – психологічні аспекти взаємодії особистості з середовищем та особливості розвитку її екологічної свідомості.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна тісно пов'язана із загальною та соціальною психологією, психологією розвитку та педагогічною психологією, основами психопрофілактики, психодіагностикою й основами психокорекції. Вона має розкрити майбутнім психологам специфіку розвитку суб'єктивного ставлення особистості до оточуючого середовища, особливості її функціонування у змінюваних умовах життєдіяльності, зокрема при виникненні екологічних катастроф.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни екологічна психологія є формування знань про особливості розвитку екологічної свідомості особистості та вмінь здійснювати її психологічну діагностику, розвиток та корекцію.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Екологічна психологія» є розкрити основні поняття екологічної психології; сформулювати знання про особливості розвитку екологічної свідомості особистості; надати інформацію про особливості функціонування психіки особистості у різних умовах життєдіяльності; навчитись застосовувати методи психологічної діагностики, розвитку та корекції екологічної свідомості особистості.

СТРУКТУРА КУРСУ «Екологічна психологія»

Теми змістових модулів	Кількість годин (денна форма навчання)	Бали	Ф о р м и р о б о т и	1.Роб ота з перш оджер елами 2. Практ ичні завда ння 3. Творч	К о м п е т н о с т і	СКЗ. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків СК9. Здатність
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти дисципліни «Екологічна психологія»						
Тема 1. Предмет та завдання екологічної психології	1 лекція	5				
	1 семінарське заняття					
Тема 2. Психологічні аспекти середовища існування індивіда	1 лекція	3				
	1 практичне заняття					

Тема 3. Фактори екологічного середовища	1 лекція		і завдання. 4. Усне та письмове опитування. 5. Доповіді, дискусії. 6. Написання есе. 7. Тести /розв'язування практичних ситуацій. 8. Кейс-технології. 9. Презентації та перегляд відеозаписів	здійснювати і просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики
Самостійна робота студента	1 практичне заняття	10		
Модульна контрольна робота		10		
Змістовий модуль 2. Сучасні проблеми екологічної психології.				
Тема 4. Психологічна безпека у середовищі. Проблема глобальних екологічних змін	1 лекція			
	1 семінарське заняття	5		
Тема 5. Урбаністична психологія	1 лекція			
	1 практичне заняття	3		
Тема 6. Психологія екологічних катастроф	1 лекція			
	1 практичне заняття	3		
	1 семінарське заняття	5		
Розв'язування практичних ситуацій, творче завдання		10		
Модульна контрольна робота		10		
Модуль III. Екологічна свідомість особистості				
Тема 7. Поняття про екологічну свідомість особистості	1 лекція			
	1 практичне заняття	3		
	1 семінарське заняття	5		
Тема 8. Генеза формування екологічної свідомості особистості	1 лекція			
	1 семінарське заняття	5		
Тема 9. Екологічна поведінка та ставлення до довколишнього середовища	1 лекція			
	1 практичне заняття	3		
Розв'язування практичних ситуацій, творче завдання		10		
Модульна контрольна робота		10		
Разом:		100		
Підсумкова оцінка		100		

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад: лікарняний чи заява за підписом декана).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Роботи, які здаються, повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінювання знань студентів

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних, семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, творчих і практичних завдань, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних, семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань;

самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності. У процесі перевірки знань використовується модульно-рейтингова система оцінювання. Результати навчальної діяльності оцінюються за 100- бальною шкалою.

«Відмінно» (90-100 балів) - виставляється студенту, якщо його відповідь на питання свідчить про глибокі, всебічні знання навчально-програмного матеріалу щодо наукових та практичних засад «Екологічна психологія», основної й додаткової літератури, рекомендованої програмою дисципліни, який повно відповів на всі питання, а також показав здібності самостійно і творчо аналізувати та має сформовані компетентності й програмні результати навчання.

«Добре» (70-89 балів) - виставляється студенту, який при виконанні завдання з навчальної дисципліни «Екологічна психологія» продемонстрував засвоєння навчально-програмного матеріалу. Оцінка «добре» виставляється студентам, які показали достатні здібності до самостійного мислення та має сформовані компетентності й програмні результати навчання, проте їх відповідь містила неточності, не мала чіткої логіки подання матеріалу, не визначається креативністю.

«Задовільно» (60-69 балів) - виставляється студенту, який, відповідаючи на питання, виявив знання основного програмного матеріалу щодо застосування основних засад дисципліни «Екологічна психологія» у професійній діяльності психолога і в обсязі, який вимагає подальшого поглиблення знань для успішної роботи. Оцінка «задовільно» виставляється тим студентам, які допустили помилки (неточності) при відповіді на питання з навчальної дисципліни або мають потенційні можливості (резерви) для формування компетентностей під керівництвом викладача.

«Незадовільно» (0-60 балів) - виставляється студенту, який при відповіді на питання з навчальної дисципліни «Екологічна психологія» допустив серйозні помилки, не показав знань з навчально-програмного матеріалу та не має сформованих компетентностей й програмних результатів навчання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ОСНОВНІ Й ДОПОМІЖНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Основні

1. Акопян В. Г. Екологічна культура особистості: Підручник. Херсон: Грінь Д.С. 2014. 395 с
2. Бацилева О. В., Пузь І. В. Прикладні аспекти психології: Екологічна психологія для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Психологія»: навч. посіб. Вінниця, 2019. 195 с
3. Бровдій В. М. Екологія людини. Підручник. Харків: «ОВС», 2004. 254 с.

4. Екологічна психологія. Хрестоматія / За ред. Ю.М. Швалба. Київ, 2006. 265 с.
 5. Еколого-психологічні чинники якості життя в умовах розвитку сучасного суспільства: Колективна монографія / за наук. ред. Ю. М. Швалба. Кіровоград: «Імекс-ЛТД», 2013. 208 с.
 6. Екологічна психологія: Хрестоматія для студентів ВНЗ. За ред. І. І. Шлімакової. Харків: Діса плюс; Чернігів: ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка. 2016. 405 с
 7. Екологічна психологія: хрестоматія / За ред. Ю. М. Швалба. К.: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2018. 224 с.
 8. Екологічна психологія: навч. посіб. з екологічної психології для школярів середнього віку. Заг. ред. А. П. Малішевська, С. П. Зубик. К.: «Четверта хвиля». 2010. 91 с.
 9. Екологічна психологія: підруч. для студентів ВНЗ. За ред. В. О. Скребець, І. І. Шлімакова. Київ: Слово, 2014. 454 с.
 10. Еколого-психологічне забезпечення якості життя: науково-методичні рекомендації / за заг. ред. Ю. М. Швалба. Кіровоград: «Імекс-ЛТД», 2013. 98 с
 11. Крисаченко В.С. Екологічна культура: теорія і практика. В. С. Крисаченко. К.: Заповіт. 1996. 352 с
 12. Кряж И. В. Психология глобальных экологических изменений: монография. И. В. Кряж. Х.: ХНУ имени В. Н. Каразина, 2012. 512 с.
 13. Лисенко Л. М. Методичні рекомендації. Екологічна психологія для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія Х.: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 45 с.
 14. Львовичкіна А.М. Екологічна психологія: навч. посіб. Київ : Міленіум, 2003. 136 с.
 15. Мамешина О.С. Диагностика экологического сознания. О. С. Мамешина. Николаев. «Атолл». 2002. 48 с.
 16. Потапчук Л. В. Екологічна психологія. Л. В. Потапчук. Луцьк: Вежа-Друк, 2012. 212 с.
 17. Соціально-психологічні засади становлення екологічно орієнтованого способу життя особистості: монографія. / За ред. Ю.М. Швалба. К.: Педагогічна думка 2015. 216 с
 18. Скребець В. О. Екологічна психологія: підручник. В. О. Скребець, І. І. Шлімакова. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 456 с.
 19. Скребець В.О. Екологічна психологія у віддалених наслідках екотехногенної катастрофи. В.О. Скребець Київ : «Слово», 2004. 439 с.
 20. Скребець В.А. Екологічна свідомість: історичний розвиток, сучасний стан, психологічна діагностика. В. А. Скребець. Чернігів. 1997. 177 с.
 21. Рудоміно-Дусятська О.В. Екологічна психологія: навч. посіб. Київ: Інститут післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2001. 71 с.
 22. Філоненко М. М. Екологічна психологія: теорія та практика. Переяслав-Хмельницький, 2005. 114 с.
- Допоміжні*
23. Белорус О. Г., Гончаренко М. О., Зленко В. А. Глобализация и безопасность развития: Монография. Київ, 2002. 789 с
 24. Білявський Г. О., Фурду Р. С., Костіков І. Ю. Основи екологічних знань: Підручник. Київ: Либідь, 2000. 320 с
 25. Даценко І. І. Гігієна і екологія людини: навч. посіб. Львів : Афіша, 2000. 248 с
 26. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього середовища. В. С. Джигирей. К. 2007. 186 с
 27. Дубовий В. І., Дубовий О. В. Екологічна культура: навч. посібник. В. І. Дубовий, О. В. Дубовий. Київ; Херсон: Грінь Д. С. 2016. 255 с
 28. Екологія міста / Під ред. Ф. В. Стольберга. Київ: Лібра, 2000. 464 с

29. Кузьміна В. А. Екологічна безпека: конспект лекцій. Одеса: ТЕС. 2014. 131 с
30. Пустовіт Г. П. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1 - 9 класів у позашкільних навчальних закладах: монографія. К. - Луганськ: Альмамастер, 2004. 540 с.
31. Салтовський О. І. Основи соціальної екології: навч. посібник для студ. Вищих навч. закладів. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 384 с.
32. Скребець В. О. Екологічна психологія: онкопсихологічний практикум: навч. посіб. К.: Слово, 2011. 336 с.
33. Скребець В. О. Концептуальні засади побудови регіональної моделі екологічної освіти і виховання учнівської молоді. К.: Ніка-Центр, 2006. 184 с
34. Стійкий екологічно безпечний розвиток і Україна: Навчальний посібник для ВНЗ. За ред. М. І. Дробнохода. Київ: МАУП, 2002. 104 с.
35. Сучасні технології надання соціально-психологічної допомоги населенню, що постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи. К.: Чорнобильінформ. 2000. 178 с.
36. Толстоухов А. В. Екобезпечний розвиток. Київ: Знання України, 2001. 333 с.
37. Яковенко С. І. Психологія людини за умов радіологічного лиха С. І. Яковенко. К.: Чорнобильінформ. 1996. 173 с.